

VÅRDTRÄDET

EN TIDNING FRÅN KAMRATFÖRBUNDET S:T SIGFRIDS FOLKHÖGSKOLA

nr 1/2015

Ordföranden har ordet

Så går vi ännu en vår och sommar till mötes. De många vårtecknen ger oss aningar om att värmen kommer tillbaka, att träden snart slår ut i grönt och att vi snart kan ta ett svalkande dopp i hav eller sjö. Allt detta som känns så avlägset när vi är mitt uppe den mörka och kalla årstiden. Denna växling av årstider, som är så speciell för oss som bor på dessa breddgrader. Där vi får ta del av skapelsens många olika skepnader och njuta av varje årstids särskilda skönhet. En av mina favoritplatser är området runt sjöstugan och bastun vid Helgasjöns strand. Att ta sig en tur på långfärdsskridskor, ta sig ett dopp i en iskall vak för att sedan komma in i en varm bastu, ligga på den solvarma bryggan och njuta av solen, ta sig en tur med en kanot eller sitta och samtala med en god vän runt elden. Allt detta som så många kronobergare upplevt genom åren, under årets alla skiften.

Ett annat säkert vårtecken är att gamla och nya kronobergare samlas för att fira Folkhögskolans dag. Förra årets upplaga blev väldigt lyckad, med en massa olika programpunkter och konserter och med många besökare. Det blev som vi hoppades en dag då gamla och nya kronobergare träffades

och skolan fick visa upp sin unika bredd. S:t Sigfrids folkhögskola är verkligen ett centrum, för utbildning, kultur, konferenser, Växjö stift för att bara nämna något. Vi hoppas att årets upplaga av Folkhögskolans dag ska bli minst lika bra, och att just du kommer.

Vi slår ett särskilt slag för er som jubilerar. Se till att samla ihop kurskamrater till en dag med goda återseenden och gemenskap. Vi hjälper gärna till med att få fram adresser till klasskamrater.

Vi ses på Kronoberg 9 maj!

Jonas Nilsson
Ordförande kamratförbundet

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Senaste nytt om kamratförbundet
på vår hemsida:
www.sigfrid.se/kamratforbundet

Husen på folkhögskolan

Under åren 2014 och 2015 hände mycket med några av husen på skolområdet.

Konferensrummen

Skolan äskade och fick ett speciellt riktat stiftsbidrag om 2 miljoner för att förbättra konferenslokalerna på skolan. Stift och församlingar är flitiga användare av skolans konferensrum och vi vill gärna möta deras önskemål.

Under 2013 påbörjades detta arbete som pågick under 2014 och färdigställdes under våren 2015. Samtliga konferensrum har fått ett fräscht utseende som präglas av ek och vitt med vackra textilier i behagliga färger. Tekniken för ljud och bild är av toppkvalitet och gör att vi räknar med att vara ett attraktivt alternativ för många organisationer när de planerar sina konferenser.

Gymnastiksalen

Även gymnastiksalen har fått helt nya omklädningsrum med moderna energibesparande duschar och bastu. En viktig del är det gym med utrustning för styrketräning och liknande som gör skolan attraktiv för våra elever som bor på internatet. Själva gymnastiksalen gjordes bara smärre arbeten i men den fick en kraftfull ljudanläggning som passar för de riktigt stora samlingarna som tex präst- och diakonmötet som samlar många människor. Även ett arbetsrum för skolans gymnastiklärare blev verkligt.

Energibesparande insats

I Sigfridsgården har installerats nytt ventilationsaggregat med återvinningsfunktion som tar vara på mer än 90 % av värmen i utgående luft. Här tilläggsisolerades även taket på den s.k. lågdelen byggd på 70-talet. Inneklimatet har blivit bättre och vi räknar med att denna investering är avbetald på 5-6 år.

Nytt hus för konstlinjen

Behovet av EN bättre byggnad för konstlinjens aktiviteter har varit stort under många år och styrelsen fattade beslut i maj 2014 om en nybyggnad i egen regi.

Förarbeten hade gjorts under våren 2014 för att ta in offerter och kontakta leverantörer för arbetet. Bygglov erhöles i juni och rivningen av den gamla Målargården, som bestod av två sammanfogade enkla baracker och en ateljébyggnad, påbörjades i början av augusti 2014. Efter ganska omfattande markarbeten med att rätta till höjder och bygga om gammalt avloppssystem mm påbörjades bygget av grunden som var klart lagom till höstlovsveckan. Kranbil var på plats vecka 44 då också de prefabricerade vägg- och takdelarna lyftes på plats. Därefter vidtog de inre arbetena för framför allt snickare, rörmokare och elektriker – ett arbete som bedömdes vara klart till sportlovsveckan (v8) 2015. Slutbesiktning gjordes i vecka 9 och elever och lärare tog byggnaden i bruk i vecka 10.

Här inne finns nu speciella verkstäder för gips/trä, keramik och grafik och tre ateljéer förutom ett centralt beläget rum för samlingar, möten och genomgångar.

Eleverna i årskurs ett arbetar i en ateljé, eleverna i årskurs två arbetar i en ateljé och en ateljé är bokningsbar för hela skolans alla verksamheter. En namntävling arrangerades på skolan där det slutliga beslutet fattades av lärarrådet – resultatet blev KONSTHuset.

Rivningar

Lillgården och elevhuset Aspö revs under början på 2014. Underhållsbehovet var väldigt omfattande på Lillgården som byggdes 1943 och huset hade inte använts i skolverksamhet på många år. Aspö, som byggdes 1980, drabbades av en vattenskada och i samband med saneringen av denna fann man omfattande mögelskador beroende på byggfusk. Rivningarna innebar en bättre anpassning till nuvarande behov och minskar underhållskostnader – pengar som vi kan använda bättre i skolverksamheten.

Kronoberg i april 2015, Anders Gustafsson

Samtal med Sofia

DU ÄR ALLTID VÄLKOMMEN HIT!

Hon står vid dörren och säger välkommen. I hennes ögon och i leendet hon möter mig med känner jag mig verkligen välkommen! Välkommen in i den lilla röda byggnaden vid parkeringen på S:t Sigfrids folkhögskola, välkommen in i kapellet!

Hon heter Sofia Göransson och hon har burit skolan och kapellet nära sitt hjärta i nio år. 2005 kom hon som elev till skolan. Hon berättar att hon var en sökare innan hon kom till skolan och att hon i Västrabokyrkan hade hittat lovsången. Nu hittade hon lovsången också i kapellet. För-siktigt började hon fortsätta sitt sökande, ta de första osäkra stegen in över tröskeln till det kapell som nu är en alldeles självklar plats för henne. 2006 avbröt hon sina studier men kapellet fanns kvar. Det var där, säger hon, som jag tankade glädje och energi.

Sofia konfirmerades aldrig när hon var 14 år, det blev bara inte så. Där på skolan, i närhet av kapellet växte tanken på konfirmation. En tanke som gjorde att hon 14 april 2010 konfirmerades under en veckomässa. En stark upplevelse för alla oss som var där.

Hösten 2007 började Sofia hjälpa till i kapellet. Hon gjorde iordning inför mässorna, fixade blommor, tände ljus, såg till att det fanns servetter ifall någon behövde gråta. När jag frågar Sofia säger hon att den viktigaste uppgiften för henne var och är fortfarande: att göra kärleken och närvaron levande. Det Sofia vill och det märks så tydligt, är att människor, när dom kommer in i kapellet ska märka att någon

varit där och gjort fint, att någon är där.

Jag ber Sofia beskriva kapellet med några ord. Hon funderar länge. Det gör hon efter varje fråga jag ställer. Orden är viktiga för henne. Hon vill förstå frågan på djupet och svara så omsorgsfullt hon bara kan. Närvaro är nog i alla fall det ord vi kommer tillbaka till oftast under vårt samtal. Vi talar om närvaron av alla de människor som varit där innan oss.

En närvaro som sitter i väggarna, i golvet, i taket, i hela rummet. Alla tankar som tänkts, böner som betts, tårar som gråtits, leenden som brustit ut i skratt, kramar, samtal. Vi talar om närvaron av Gud. "Du omsluter mig på alla sidor" står det i en psaltarsalm. Det är så det känns när jag sitter i kapellet, säger hon och det är så jag vill att du ska känna när du kommer dit. Helst skulle Sofia också vilja använda ordet värme. Vi skrattar lite, för båda vet vi att kommer vi till kapellet på vintern kan det vara allt annat än varmt. Men trots att

det ibland till det yttre kan vara kallt där inne möts du ändå av värme.

DU ÄR ALLTID VÄLKOMMEN HIT!

Kommer du till kapellet på Kronoberg en torsdag strax innan 19.00 träffar du Sofia!

Redan från parkeringen kan du se att någon tänt ljusen där inne. Det ser varmt och skönt ut. Utanför dörren brinner det också en liten lykta. När du öppnar dörren är jag säker på att Sofia står där. Hon ler och säger välkommen!

Text: Carina Samuelsson

Odling på Kronoberg

När jag var elev på St Sigfrids folkhögskola för 30 år sedan, hejade jag på Gerd Benjaminsson i hennes engagemang för vegetarisk matlagning och under studierna i naturklassen arbetade jag tillsammans och under ledning av Stefan Edman, med att undersöka alternativa odlingsformer och energiförsörjningar.

Klassen valde ett äppelträd som vårdträd.

förutom köksträdgården, vuxit fram ett potatisland och ett kryddland. Även om det inte blir några stora skördar(ännu), är det en härligt lyxig och tillfredställande känsla, att kunna plocka och servera egen mat. Ett utekök är påbörjat, och jag ser fram emot att kunna använda det, tillsammans med elever. Nu drömmer jag om ett växthus, som kan förläng säsongen och hysa lite känsligare gröda.

När jag kom till St. Sigfrids folkhögskola som husmor 2010, var en av mina drömmar att få igång ett odlande av grödor som gick att använda i hushållet.

Det hade hänt mycket på miljösidan sedan jag var elev. Köket hade blivit KRAV- certifierat och en aktiv miljögrupp med Magnus P. Wåhlin arbetade ständigt för att förbättra skolans användande av miljö- vänliga produkter och metoder.

Genom miljögruppens arbete fick jag vara med om att anlägga en köksträdgård, som för varje år förbättras. Då vi har miljötemadagar arbetar vi med att utveckla odlandet. Under de senaste tre åren har det

För två år sedan, gav vårdträdet rikligt med frukt, som vi kunde ta vara på i köket.

Tänk om flera kunde få komma tillbaka och skörda frukt från sitt träd...

Husmor Mia

Miljötemadag 22 april

Under "Earth Week" och på "världsträd-dagen" hade vi på St:Sigfrid en temadag med mycket praktiskt utearbete och utemat i ett strålande vårväder.

Dagen inleddes med ett program i gymnastiksalen, som musiklinjen utformat och tillägnat jorden. Det avslutades med att varje kurs fick bära ett träd till uteköksträdgården, där de planterades av ivriga grävare, påhejade av musikernas trummor och afrikanska "trädplanteringsdans".

Därefter påbörjades aktiviteter i grupper. Ett stort energiskt gäng drog fåror för potatissättning under Sakkunnig ledning. I år får halva potatislandet vila och grüngödslades med ärt och havresädd, en del planterades med kronärtskockor.

Sättpotatisen som kom från Kungsgården bestod av flera sorter vinterpotatis, som är klara att skörda en bit in på höstterminen.

Utanför det nya konshuset byggdes fågelholkar och insektshotell, som förhoppningsvis skall bebos av varelser som berikar mångfaldens arter i området.

Ett eget "träd" kunde planteras i egentillverkad kruka av återvunnet material. "träden" bestod av citron och avocadokärnor från köket.

Köksträdgården rensades och sattes med fröer i stiliga rader med fina skyltar. Där kommer vi att kunna hämta grönsaker till sommarköket.

Intill Kapellet färdigställdes kryddgården med "livets träd" i mitten. Även den ett välkommet tillskott till matlagningen.

Det rensades, räfsades, krattades och grävdes. Julens och påskens sparade blomsterlök, gömdes lite här och där i jorden, för att sticka upp och överraska nästa vår.

*Nu har vi satt, nu har vi sått.
Nu har vi gjort vad vi förmått.
Nu lämnar vi i Herrens hann,
att ge oss sol och lagom vann.*

En ödmjuk bön om god skörd, från skåne, där hann=hand och vann= vatten.

Förutom dessa uteaktiviteter pågick ett arbete med att göra ett flaggspel, som skall pryda gården under "Folkhögskolans dag" den 9/5. En grupp bakade "rättvisa" kakor i bagarstugan. Kakorna kunde avnjutas med kaffe i matsalen under eftermiddagen, antingen i samband med en presentation av MACK-EN-remake, som också visade kläder från syateljén, eller efter en intensiv brännbollsturnering/ stillsamt kubbspel.

En sådan här dag gör gott för allt och alla som växer. Jag är tacksam över att få vara med.

Husmor Mia

Lions Dacke kulturstipendiat 2015

Alice Lidberg, Musiklinjen

Kvällen den 27 april samlades Lions Dacke i skolans matsal för att under högtidliga former överlämna årets kulturstipendium till en framstående kulturperson, nämligen skolans musikelev Alice Lidberg.

Alice är framstående på sitt instrument piano där hon främst spelar klassiska stycken och förgyllde kvällen med ett stycke av Bach i s.k. Italian Style. Priset bestod förutom av ett vackert diplom även av en summa om 5.000 kr.

Skolan gratulerar henne till stipendiet!

Klubben Lions Dacke frade samtidigt att man lyckats med att starta en LEO-klubb i Växjö. LEO-klubben sysslar med sociala och hjälpande aktiviteter av skilda slag och ska engagera unga människor. Diplom överlämnades till LEO-klubbens ledare och alla nya medlemmar hyllades och gratulerades.

Folkhögskolan - en skola att lära sig av

Sista veckan i augusti, blev för mig den sista veckan som pianist i ett lokalt storband, och den första på St Sigfrids folkhögskola i Småland. I slutet av samma vecka hade storbandet konsert. Efter konserten berättade en bandmedlem att han för ett antal år sedan hade gått på en folkhögskolas musiklinje. Han tyckte det hade varit den bästa tiden i hans liv. Min uppfattning av första veckan var att folkhögskolan verkade vara mycket mer än bara en skola eller ett universitet. Jag läste varken tidningen eller såg på tv en enda gång. Nyheterna som jag dagligen hållit mig uppdaterad på saknade plötsligt mening att ta

del av. På skolan och internatet hände massa spännande saker. Om det här skulle vara livet på folkhögskolan visste jag inte. Fri tillgång till bastu vid sjön, roddbåt, kanoter, gym, allting för eleverna. Enligt bandmedlemmen var min första vecka som jag beskrev för honom exakt som han upplevt livet på folkhögskolan.

Att bo på en folkhögskola är som att bo i ett slags oas, på så vis känns det litet överkligt. St Sigfrids folkhögskola är inte bara en skola dit elever går för att införskaffa sina betyg. Många av skolans kurser,

bland annat konst, musik, Costa Rica eller återbrukskursen ger varken betyg eller traditionella teoretiska prov. I den här sortens kurser är den praktiska biten dominerande. När mina kompisar frågar vad vi har för prov och betyg blir de förvånade av mitt svar. Själv har jag nog aldrig gjort så stora framsteg som här på musiklinjen. Att få spela tillsammans med andra och uppträda varje vecka i många olika sammanhang är mycket, mycket mer lärorikt än en teoretisk tenta, och ett betyg.

När jag har tid över umgås jag inte bara med elever från musik eller konstlinjen, utan även från t.ex. Tanzaniakursen eller allmän kurs. Tanzaniakursen består till stor del av tjejer i min åldersgrupp, många kommer från Stockholm, från välbärgade hem. Vi har kul tillsammans och de verkar liksom jag trivas. Andra som också trivs är ett gäng från allmän kurs som kommit till Sverige från bland annat Afghanistan för bara tre år sedan. Här på skolan har de gått en svenskurs, därefter påbörjat studier i natur eller samhällskunskap. Till den allmänna linjen kommer även de som behöver komplettera betyg. De berättar för mig att folkhögskolan är det absolut bästa alternativet för dem. Det andra alternativet hade varit komvux, som saknar internat med kost och logi och är en renodlad betygsskola, där eleverna inte alls får samma breda bildning. Min internatkompis Ali går Allmän kurs natur. Även om vi sysslar med helt olika saker på skolan och har helt olika bakgrunder är vi väldigt överens om att vi båda trivs. Och så länge en människa trivs, gör den stora framsteg.

Självklart kan du inte trivas hela livet utan att stöta på motgångar, konflikter, hunger och törst. Men det kommer aldrig vara en bristvara ute i det stora samhället. Så för att upprätthålla en balans av motgångar och trivsamhet är folkhögskolans grundtanke väl behövlig. En skola som verkligen strävar efter att så många som möjligt ska trivas. Här finns inga konflikter mellan fattig och rik, homosexuell som heterosexuell, invandrare eller inte. Om här mot förmodan skulle finnas en enda procent av eleverna som röstar på missnöjespartier som Sverigedemokraterna bör de stanna upp litet och fundera på vad de röstar på.

Det slog mig att jag inte kan hitta något samhälle som mår bättre än folkhögskolan.

Varför trivs så många elever trots deras ytliga olikheter?

St Sigfrids stiftelse är ett slags samhälle i det stora samhället. Där finns en bondgård som levererar varor både till det stora samhället och till gårdsbutiken samt folkhögskolans kök. Där framställs

bland annat honung, potatis och andra sorters rotfrukter. Det serveras kvalitativ, näringsrik mat som alla på skolan får ta del av. Maten är en grundläggande nyckel till ett väl fungerande samhälle. Inte bara rektorn, majoren, prästen, näringslivet eller civilingenjörerna. Inte bara patriarkatet, den heterosexuella eller den vackra. Inte bara en tredjedel, inte bara två tredjedelar. Alla kan bli mätta. Måltiderna är frukost, fika och lunch på vardagar samt lunch på helgerna. Många tar dessutom matlåda vid lunch och får därmed också kvällsmat. På så vis blir restavfallet minimalt. Eftersom maten oftast är närödlad blir den också ganska säsongsbetonad, vilket gör att jag uppskattar olika sorters mat mycket mer än om jag ständigt har en överflöd av valfrihet till att äta vad som helst, när som helst. (En stor del av den globala världens miljöförstöring beror på en onödig, ogenomtänkt och överflöd av handel och transport av varor vars kvalitet ofta är låg och innehåller onödiga, ohälsosamma ämnen som i längden inte ens gynnar kapitalet.)

Förutom matsalen med vedspis har vi en idrottshall med gym som utöver idrott används till föreläsningar och konserter. De flesta kurserna inklusive musiklinjen har idrott på schemat. Föreläsningarna en gång i veckan är för alla elever. På dem diskuterar vi böcker som vi läst, lyssnar på politiker och andra föreläsare och gör lekar tillsammans. Det är en del av folkbildningen. Vi får lära oss om allt från ufon, folkhögskolans historia, Gandhis liv, till hur man bygger på ett återbrukbart sätt, något som byggindustrin borde öppna ögonen för. Hela veckan, i princip dygnet runt har eleverna tillgång till gym, bastu, kanoter, och ett kapell med piporgel för de spelsugna. Som elev, som en del av denna oas till samhälle behöver du inte alldeles för ensam ägna din lediga tid åt att betala räkningar eller stå i köket så som dryga 50% av Sveriges eller Tysklands befolkning gör i deras ensamhushåll. Du betalar en hyra, och den täcker boende, mat, el, Internet, gym, resor till och från konserter eller andra saker som har med skolan att göra.

När jag åker utanför folkhögskolan och tar del av nyheterna blir kontrasterna glasklara. Det finns alldeles för mycket orättvisor, konflikter och miljöförstöring i det stora samhället. För mycket överflöd och blind övertro. För lite jämlikhet. Vår tid liknar en oslipad pärla som skulle må bra av lite folkbildning, kanske lite revolution. Prova nya strukturer. Hade det inte varit värt att pröva lite av folkhögskolans modell i det stora samhället?

Oskar Wennerberg